



Kadına Yönelik Şiddet Haberleri ile İlgili Bir İnceleme: Türkiye’de Dijital Gazete Örneği

A Study on News on Violence Against Women: A Digital Newspaper Example in Türkiye

Tuğba SARI¹, Halil İbrahim BİLKAY², Nermin GÜRHAN³

ÖZET

Amaç: Kadına yönelik şiddet artık dünya çapında önemli bir halk sağlığı sorunu ve insan hakları ihlali olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada dijital gazete haberlerinde sunulan kadınla ilgili şiddet haberlerinin incelenerek literatüre güncel bir çalışmanın kazandırılması amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmanın amacı doğrultusunda Türkiye’de gazete tirajları incelenmiş ve en çok okunan Milliyet gazetesinin haberlerinin incelenmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda “kadın”, “şiddet”, “kadına şiddet” anahtar kelimeleri belirlenmiş ve ilgili gazetenin dijital haber sayfasında taranmıştır. 2023 yılında Milliyet gazetesinin kadın ve şiddet konularını içeren haberler çalışmaya dahil edilmiştir. Tarama sonucuna göre 72 gazete haberi çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın verileri hazırlanan Veri Toplama Formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler betimsel ve tanımlayıcı analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. **Bulgular:** Gazete haberlerine göre kadınlar en fazla fiziksel şiddete maruz kalmış ve şiddet olayları en fazla (%39) Marmara bölgesinde yaşanmıştır. Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre kadınlar en çok eşleri tarafından şiddet görmekte, çoğunlukla fiziksel şiddete maruz kalmakta ve çoğunluğunun yaşamını kaybettiği görülmektedir. **Sonuç:** Medyanın kadınla ilgili şiddet haberlerini sıklıkla yansıtmaması benimsemiş olduğu habercilik anlayışı, kullandığı dil ve etik unsurların da önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doküman incelemesi, Gazete, Kadın, Şiddet

ABSTRACT

Objective: Violence against women is now recognized as a major public health problem and human rights violation worldwide. In this study, it is aimed to contribute an up-to-date study to the literature by examining the violence news about women presented in digital newspaper news. **Materials and Methods:** In line with the purpose of the study, newspaper circulations in Türkiye were examined, and it was decided to examine the news of the most read newspaper, Milliyet. In this regard, the keywords "woman", "violence", and "violence against women" were determined and scanned on the digital news page of the relevant newspaper. In 2023, Milliyet newspaper's news on women and violence were included in the study. According to the scanning results, 72 newspaper articles were included in the study. The data of the research was collected using the prepared Data Collection Form. The data were analyzed using descriptive and content analysis methods. **Results:** According to newspaper reports, women were most exposed to physical violence, and the highest number of violent incidents (39%) occurred in the Marmara region. According to the findings of this research, women are primarily subjected to violence by their husbands, they are mostly exposed to physical violence, and in many cases, this results in fatal outcomes. **Conclusion:** The fact that the media frequently reflects news about violence against women reveals the importance of the journalism approach it adopts, the language it uses, and ethical elements.

Keywords: Document review, Newspaper, Violence, Women

¹Dr. Öğr. Üyesi, Atılım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara, Türkiye. ORCID: 0000-0002-5172-8662 (Sorumlu Yazar)

²Dr. Öğr. Üyesi, KTO Karatay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Konya, Türkiye. ORCID: 0000-0002-8231-960X

³Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Bölümü, Tokat, Türkiye, ORCID: 0000 0002 3472-7115

Sorumlu Yazar: Tuğba Sarı, Atılım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara, Türkiye, e-posta: tugba.sari@atilim.edu.tr



Bu eser [Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) ile lisanslanmıştır.

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre şiddet, fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması olarak tanımlanmaktadır (WHO, 2021). Türkiye'de çok fazla tartışılan konulardan biri de şüphesiz kadına karşı şiddettir ve her üç kadından biri hayatının bir döneminde şiddete maruz kalmaktadır (Tatlilioğlu, 2019). Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 1993 yılında yayınlanan deklarasyonda kadına yönelik şiddet, "kadına, özel ya da toplumsal yaşamda baskı kurmak ya da özgürlüğünün keyfi bir şekilde kısıtlanması gibi tehdit edici davranışları kapsayan fiziksel, psikolojik ya da cinsel olarak zarar vermek ya da acı çektirmekle sonuçlanan veya sonuçlanması olası olan cinsiyet odaklı eylemler" şeklinde tanımlanmaktadır (WHO, 2021). Kadına yönelik şiddet kavramı, yaşamları boyunca kadınlara ve kız çocuklarına yönelik çok sayıda istismarı kapsamaktadır (Dabaghi vd., 2023). Kadına yönelik şiddet artık dünya çapında önemli bir halk sağlığı sorunu ve insan hakları ihlali olarak kabul edilmektedir (Barão da Silva vd., 2023). Kadınların sağlığının bozulması açısından önemli bir risk faktörüdür ve hem fiziksel hem de zihinsel sağlıkları üzerinde öz kıyım, depresyon, sosyal ve iş yaşamında olumsuzluklar ve ekonomik yönden bağımsızlığını kaybetmesine kadar geniş kapsamlı sonuçlar olduğu görülmektedir (Adams-Prassl vd., 2024).

Kadına yönelik şiddet yaş, ırk ve etnik kökene bakılmaksızın dünyanın her ülkesinde yaşanmakta ve çağımızın çözülmemiş en ciddi sorunlarından biri olmaya devam etmektedir. Uluslararası hukuk normlarının, standartlarının ve ilkelerinin geliştirilmesinde ilerleme sağlanmasına hem kamusal alanda hem de aile içinde işlenen şiddetin çeşitli biçim ve türlerini izleyen uluslararası hukuki ve siyasi yapıların oluşturulmasına rağmen, kadına karşı şiddet düzeyinin azaltılmasında ilerleme oranı oldukça düşük seviyelerde kaydedilmektedir (Akhmedshina, 2020; Umam Noer vd., 2021). Dünya çapında kadınların %35'i yakın partner şiddetine veya partner dışından cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Küresel yaygınlık tahminleri, 15 yaş üstü kadınların %6'sının yaşamları boyunca en az bir kez eş dışı cinsel şiddete maruz kaldığını göstermektedir. Yakın partnerden kaynaklanan şiddet olayları erkekler tarafından da yaşansa da kadınların tekrarlayan şiddete maruz kalma olasılıkları daha yüksektir (WHO, 2021). Dünya çapında kadın cinayetlerinin %39'u birlikte oldukları partnerler veya eski partnerler tarafından işlenmekte iken erkek cinayetlerinde bu oran %6 olarak tespit edilmiştir. Partner dışı cinsel şiddet ise kadınların %7'si tarafından yaşanmaktadır (Abrahams vd., 2013; Umam Noer vd., 2021). Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının verilerine göre; 7472 kadın ile 2015 yılında yapılan araştırmada kadınların %36'sının fiziksel şiddete ve %12'sinin de cinsel şiddete uğradığı belirtilmektedir (KSGM, 2016).

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun 2020-2022 yılları arası verilerine göre toplam 890 kadın cinayet sonucu ve 610 kadın ise şüpheli ölüm olarak yer almaktadır. Pakiş ve arkadaşları (2017) tarafından yapılmış bir çalışmaya göre şiddete uğrayan kadınların yaklaşık %11,2'si kanuni haklarının olduğunu bilmediğini belirtirken %67,4'ü ise medya ve internet aracılığı ile öğrendiğini belirtmektedir. Bu durumdan yola çıkarak kadına yönelik şiddet oranları toplumsal düzeyde arttıkça medya çalışanları için de ilgi çeken bir konu olmakta ve medya toplumda kadına yönelik şiddet olaylarını görünür kılmaktadır (Yılmaz ve Ören, 2021). Bu aynı zamanda toplumun gündeminin kadına yönelik şiddet konusunda odaklanması, toplum

içinde çeşitli tartışmalara ve toplumun bakış açısıyla ilgili değişikliklere sebep olabileceğini göstermektedir (Nisan ve Tuncel, 2020).

Kadınlara yönelik şiddetin bir konu olarak okuyucuların dikkatini çekmek için kullanıldığı görülmektedir. Kadına yönelik şiddetin medyada sunumu, bunu özel bir sorun olarak çerçevelemekte, suçu kadına atmakta ve okuyucunun dikkatini çekmek için konuyu istismar etmektedir (Car ve Ravbar, 2021). Habercilikte kullanılan kavramsal söylemler ve konu içerikleri kadına yönelik şiddeti önlemek yerine bunu meşrulaştırmaya ve yaygınlaşmasına sebep olabilir (Çakmak Kılıçaslan, 2023).

Ülkemizde yürütülen bir çalışmada kadına yönelik şiddet ile ilgili gazete haberlerinde çoğunlukla aile içi şiddet başlığının kullanıldığı ve üçüncü sayfa haberi olarak verildiği görülmektedir (Yılmaz ve Ören, 2021). Bu durum kadınla ilgili şiddet haberlerinin tiraj ve okunma kaygısı nedeniyle sadece magazinsel boyutu ile ele alındığını düşündürmektedir (Çakmak Kılıçaslan, 2023; Yılmaz ve Ören, 2021). Daha fazla gazete satılması, reklam alınması ve okunmak için sorumlu yayıncılık ilkesi ile etik değerler göz ardı edilip sansasyonel haberler yapılmaktadır. Olması gereken ise kadın ya da erkek cinsiyetinden bağımsız bir şekilde haber yazılmalı, cinsiyetçi kodları habere katmamalı, ataerkil söylemi devam ettirmemelidir (Avcı ve Güdekli, 2018). Bu şekilde ilgili haberlerde kadınlar mağdur olmayacak ve toplumsal cinsiyet eşitliği medyada sağlanmış olacaktır (Dursun, 2010). Benzer şekilde gazete haberlerinde kadına yönelik şiddetin görsel öğeler ayrıntıları ile birlikte verilmesi hem etik ihlal yapıldığını hem de şiddeti normalleştirip kabul edilebilir olduğunu gösterebilir (Güneş ve Yıldırım, 2019). Aynı zamanda medyanın kadınla ilgili şiddet haberlerini kurgulayarak ve olumsuz kavramlar ile gündem oluşturması toplumda korku, güvensizlik ve umutsuzluğa sebep olabileceğini düşündürmektedir (Çakmak Kılıçaslan, 2023). Bu çalışmada dijital gazete haberlerinde sunulan kadınla ilgili şiddet haberlerinin incelenerek literatüre güncel bir çalışmanın kazandırılması amaçlanmıştır. Mevcut çalışma bulgularının yöntem açısından ruh sağlığı ve medya çalışanlarına rehber olabileceği düşünülmektedir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışmanın Türü

Tanımlayıcı tipte olan çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi benimsenmiştir. Nitel araştırmadaki diğer yöntemlerde olduğu gibi, doküman analizi de anlam ortaya çıkarmak, anlayış kazanmak ve ampirik bilgi geliştirmek için dokümanlardan elde edilen verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirir (Bowen, 2009; Corbin ve Strauss, 2008). Araştırmanın amacı doğrultusunda oluşturulan araştırma soruları şu şekildedir:

1. Kadına yönelik şiddet haberlerinde şiddete uğrayan kişilerin hangi tanımlayıcı özellikleri verilmiştir?
2. Kadına yönelik şiddet haberlerinde şiddet uygulayan kişilerin hangi tanımlayıcı özellikleri verilmiştir?
3. Gazetelerde kadına yönelik şiddet olaylarının sonucu nasıl sonuçlandırılmıştır?
4. Gazetelerde kadına yönelik şiddet olayları hangi türde belirtilmiştir?
5. Kadınlarla ilgili şiddet haberlerinin başlıklarında en çok hangi kavramlar kullanılmıştır?
6. Kadına yönelik şiddet haberlerinin başlıklarında hangi temalar kullanılmıştır?

Gazete ve Haber Başlıklarının Seçimi

Çalışmanın amacı doğrultusunda Türkiye’de okunan dijital gazete haberlerine yönelik bir inceleme yapılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda 32 gazete olduğu belirlenmiş ve mevcut gazetelerin tirajları incelenerek en çok okunan Milliyet gazetesinin haberlerinin incelenmesine karar verilmiştir (Tiraj Raporu, 2023). Bu doğrultuda “kadın”, “şiddet”, “kadına şiddet” anahtar kelimeleri belirlenmiş ve ilgili gazetenin dijital haber sayfasında taranmıştır. 2023 yılında kadın ve şiddet haberlerinin yayınlandığı haberler çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak gazetenin “gündem” ve “dünya” niteliğinde olan haberler incelenmiş olup, magazin, ekonomi, siyaset, bilgilendirme ve köşe yazıları hariç tutulmuştur. Kadın ve şiddet ile ilgili olmayan haberler çalışmaya dahil edilmemiştir. Toplamda 7 haber, daha önce çalışmaya dahil edilen başka bir haberin devamı niteliğinde olduğu için hariç tutulmuş olup 72 gazete haberi çalışmaya dahil edilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Günümüzde internet teknolojisinin yaygınlaşması, basım maliyetlerinin azalması ve topluma daha hızlı ulaşması sebebiyle gazeteler dijitalleşme sürecine girdiği için bu çalışmada dijital gazete haberleri tercih edilmiştir (Kılıç ve Övür, 2019). Aralık 2023 ve Ocak 2024 tarihleri arasında veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir. Mevcut çalışmada veri toplamaya başlamadan önce araştırmacılar tarafından kadın, şiddet ve medya tasvirlerine yönelik literatür taranmış (Güneş ve Yıldırım, 2019; Yılmaz ve Ören, 2021; Çakmak Kılıçaslan, 2023) ve araştırma soruları oluşturulmuştur. Araştırma sorularının oluşturulmasının ardından Excel programı kullanılarak tablolar belirlenmiştir. Oluşturulan tablolar araştırmanın temalarını oluşturarak sistematik bir şekilde verilerin toplanmasını sağlamıştır. Haberlere gazetenin internet sayfasından ulaşılmıştır. Ulaşılan haberlerin içerikleri teker teker incelenerek Excel formatında oluşturulan tablolara sayı ve yüzde olarak eklenmiştir. Haberlerin başlıkları ayrı bir sayfada tematik analiz ve kelime bulutu oluşturmak amacıyla sıralanmıştır.

Verilerin Analizi ve Sunumu

Verilerin analizi içerik analizi ve tematik analiz yoluyla sağlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008; Braun ve Clarke, 2006). Kadına yönelik şiddetle ilgili haberlerin sunumunda tanımlayıcı verilerin içerik analizinde araştırmacılar tarafından Excel formatında oluşturulan tablolar ve formüller kullanılarak toplam sayı, yüzde ve grafik olarak araştırmada sunulmuştur. Haber başlıklarının analizinde tümevarımsal bir yaklaşım benimsenerek MAXQDA 2020 yazılım programı sayesinde tematik analiz yöntemi kullanılmıştır (Creswell, 2002; Braun ve Clarke, 2006). Tematik analize göre ilk olarak veriler tekrarlı bir şekilde okundu, başlıklar kodlandı, kodlama yapıldıktan sonra kategorilere ayrıldı ve temalar oluşturuldu. Oluşturulan temalar araştırmacılar tarafından gözden geçirildi ve tekrarlı bir şekilde değerlendirildikten sonra temalara son hali verildi. Yürütülen analiz sürecine göre 72 haber başlığı için toplamda 25 kodlama işlemi belirlenmiş, 5 tema oluşturularak son hali verilmiştir. Haber başlıklarında kelime bulutu oluşturmak amacıyla başlıklarda sık geçen ifadeler belirlenmiş ve kelime bulutu görseli oluşturularak çalışmada sunulmuştur (Hearst vd., 2019). Oluşturulan kelime bulutu ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadelenin bir sembolü olarak “mor kurdele” şeklinde belirtilmiştir.

Verilerin Geçerlik ve Güvenirliği

Dijital gazete haberleri psikiyatri hemşireliği alanında doktora eğitimini tamamlamış ve kadın ruh sağlığı konusunda çalışmaları olan araştırmacı tarafından anahtar kelimeler

kullanılarak taranmıştır. Verilerin güvenilirliğini artırmak için gazetenin kendi sitesinde yer alan arama motoru kullanılmıştır. Araştırmacı tekrarlı bir şekilde okuyarak ilgili tablolara sayı olarak yerleştirmiş ve analiz sürecine geçilmiştir. Verilerin analizinde psikiyatri hemşireliği alanında doktora eğitimini tamamlamış ve daha önce benzer gazete çalışmalarına sahip olan iki araştırmacı psikiyatri hemşiresi yer almıştır. Verilerin toplanması ve analiz sürecinde sık sık bir araya gelerek süreç hakkında paylaşımlarda bulunmuş ve bulguların son haline karar vermişlerdir.

Araştırmanın Etik Boyutu

Kamuya açık dijital gazete haberlerine yönelik bilgileri kullanıldığı gerekçesiyle mevcut çalışma için resmi bir etik kurul onayı alınmamıştır.

BULGULAR

Dijital gazete haberlerinde kadınla ilgili şiddet haberlerinin incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular tablo, grafik ve kelime bulutu olarak sunulmuştur. Haber başlıklarına yönelik yapılan tematik analiz ise Tablo 3’te belirtilmiştir. Haberlerde bahsedilen ve şiddete uğrayan kişilerin tanımlayıcı bilgilerinin sunulmasına yönelik bulgular Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Şiddete Uğrayan Kişiler ile İlgili Tanımlayıcı Bilgilerin Sunulması

		Toplam	Yüzde
İsim belirtilmiş mi?	Evet	42	58,33
	Kısıtlı	21	29,17
	Hayır	9	12,50
Görsel belirtilmiş mi? (Fotoğraf veya video)	Evet	41	56,94
	Kısıtlı	16	22,22
	Hayır	15	20,83
Yaşadığı adres belirtilmiş mi?	Evet	40	55,56
	Hayır	32	44,44
Yaş aralığı	18-24	4	5,56
	25-39	26	36,11
	40-64	10	13,89
	Belirtilmemiş	32	44,44
Medeni / İlişki durumu	Evli	19	26,39
	Bekâr/boşanmış	14	19,44
	Dini nikâhlı	3	4,17
	Sevgili	10	13,89
	Ayrı yaşıyor	11	15,28
	Belirtilmemiş	13	18,06
	Ölüm	25	34,72
Şiddetin sonucu	Yaralanma	16	22,22
	Tedaviye alınma	18	25,00
	Belirtilmemiş	13	18,06
TOPLAM		72	100

Tablo 1 incelendiğinde gazete haberlerinde kadınla ilgili şiddet haberlerinin içeriğinde en çok isimlerin açık bir şekilde sunulduğu (%58,33), görsellerinin açık bir

şekilde sunulduğu (%56,94), yaşadığı adresin açık bir şekilde verildiği (%55,56), yaşının sıklıkla belirtilmediği (%44,44), kişilerin en çok evli kişiler olarak belirtildiği (%26,39) ve şiddetin en çok ölümle sonuçlandığı (%34,72) bulgularına ulaşılmıştır.

Tablo 2’de haberlerde şiddet uygulayan kişiler-failler ile ilgili tanımlayıcı bilgilerin sunulmasına yönelik bulgular verilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde gazetelerde en çok erkekler tarafından şiddet uygulandığı (%95,83), isimlerinin açık bir şekilde verildiği (%54,17), görsellerinin açık bir şekilde verildiği (%55,56), yaşlarının çoğunlukla belirtilmediği (%47,22), çoğunlukla şiddet uyguladığı kişinin eski eşi, eski sevgilisi veya eski nişanlısı olduğu (%31,94), şiddet uyguladığı kişileri çoğunlukla tehdit ettiği (%50), şiddet sırasında çoğunlukla herhangi bir araç kullanmadığı (%41,67), alkol/madde kullanım

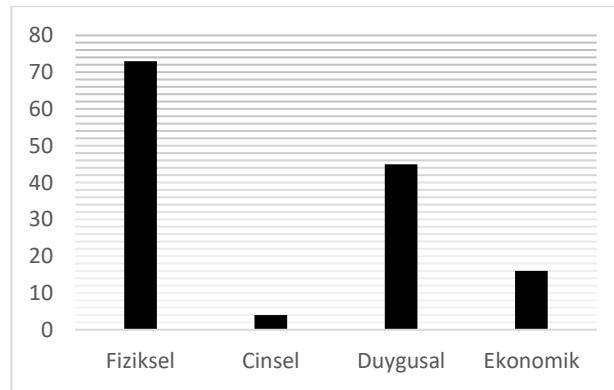
Tablo 2. Şiddet Uygulayan Kişiler (Failler) ile İlgili Tanımlayıcı Bilgilerin Sunulması

		Toplam	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	3	4,17
	Erkek	69	95,83
İsim belirtilmiş mi?	Evet	39	54,17
	Kısıtlı	25	34,72
Görsel belirtilmiş mi? (Fotoğraf veya video)	Hayır	8	11,11
	Evet	40	55,56
	Kısıtlı	15	20,83
	Hayır	17	23,61
Yaş aralığı	18-24	6	8,33
	25-39	16	22,22
	40-64	16	22,22
	Belirtilmemiş	34	47,22
Şiddet uyguladığı kişiyle yakınlık durumu	Eşi	24	33,33
	Flört /Sevgili	6	8,33
	Birinci derece yakını	5	6,94
	Eski eşi / eski sevgilisi / eski nişanlısı	23	31,94
	Yakınlık yok (Sevgilisinin eşi, taksi müşterisi vb.)	7	9,73
	Belirtilmemiş	7	9,72
Tehdit etme	Evet	36	50
	Hayır	3	4,17
	Belirtilmemiş	33	45,83
Kullandığı şiddet aracı	Ateşli Silah	20	27,78
	Bıçak	17	23,61
	Sopa	3	4,17
	Diğer (Taş, kezzap)	2	2,78
	Kullanılmamış	30	41,67
Kişinin adli olay öyküsü	Adli öykü mevcut	29	40,28
	Belirtilmemiş	43	59,72
Alkol/madde kullanım öyküsü	Alkol/madde öyküsü var	7	9,72
	Belirtilmemiş	65	90,28
Ruhsal bozukluk öyküsü	Ruhsal bozukluk öyküsü	2	2,78
	Belirtilmemiş	70	97,22

Tablo 2 (Devam). Şiddet Uygulayan Kişiler (Failler) ile İlgili Tanımlayıcı Bilgilerin Sunulması

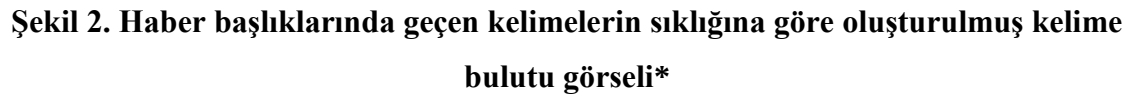
Şiddetin sonuçlandırılması		
Cezai işlem (Tutuklanma / Gözaltı)	21	29,17
Cezai işlem (Hapis Cezası)	23	31,94
Cezai işlem (Para Cezası)	-	-
Cezai işlem (Uzaklaştırma Kararı)	3	4,17
Serbest Kalma / Tahliye	8	11,11
Ölüm (intihar)	7	9,72
Belirtilmemiş	10	13,89
TOPLAM	72	100

öyküsü (%90,28) ve ruhsal bozukluk öyküsünün (%97,22) çoğunlukla belirtilmediği, çoğunlukla uyguladığı şiddetin hapis cezası ile sonuçlandırıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. En çok sırasıyla fiziksel, duygusal, ekonomik ve cinsel şiddet türlerinin ele alındığı tespit edilmiştir. Şekil 1’de yer alan çubuk grafiğinde kadınlar ile ilgili şiddet haberlerindeki şiddet türleri belirtilmiştir. Ulaşılan haberlerde birden fazla şiddet türü değerlendirilmiştir.



Şekil 1. Kadımla ilgili şiddet haberlerinde belirtilen şiddetin türü

Şekil 2’de yer alan kelime bulutuna göre haber başlıklarında sıklıkla geçen kelimeler büyük ve belirgin bir şekilde belirtilmiştir. Kelime bulutuna göre kadımla ilgili şiddet haberlerine yönelik en çok “eski”, “eşini”, “şiddet”, “sokak”, “ortasında”, “dehşet”, “vurdu” gibi kelimelerin sıklıkla kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.



Haber başlıklarına yönelik yürütülen tematik analiz sonucuna göre oluşturulan 5 tema örnek haber başlıkları ile Tablo 3’te açıklanmıştır.

Tema	Açıklama ve Örnek Başlıklar
1. Sansasyonel, Duygusal ve Abartılı Dil Kullanımı	Haber başlıklarında sansasyonel, duygusal ve abartılı dil kullanımına rastlanılmıştır. Dehşet, katliam, vahşet, kurşun yağmuru, şok itiraf gibi kullanılan vurgulu ve şiddetin düzeyini abartılı bir şekilde betimleyen örnekler olayları dramatik bir hale getirildiği tespit edilmiştir. “Damla, 47 bıçak darbesiyle öldürüldü” “Kan donduran cinayet! Çocuklarının gözü önünde öldürdü” “Eski eş cehennemi oldu: Bir insan neden bu kadar zulmeder?” “Kızı öldürülen anne: Şükür adalet varmış” “Şiddet gören kadının yardım çılgılığı: Ölmek istemiyorum”
2. Kadına Yönelik Toplumsal Rollerin Temsili	Haber başlıklarında özellikle kadınların bireysel kimliklerinden ziyade toplum içerisindeki rollerine ilişkin pekiştirmeler yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Sıklıkla “anne, eş, kız arkadaş, sevgili” gibi toplumsal rollerin tanımlandığı görülmüştür. “Eşini çocuklarının gözü önünde öldürdü” “Eşini çocuklarının gözü önünde öldürüp intihara kalkışan koca hayatını kaybetti” “Çocuklarının gözü önünde karısını 5 yerinden bıçakladı” “Karı kocanın oklavalı duş kavgası! Hâkim 'meşru müdafaa' dedi”
3. Kadının Mağduriyeti ve Erkeğin Gücünün Temsili	Haber başlıklarında kadınlar genellikle fail – şiddet uygulayan erkeklerin gücü ile ilişkili olarak pasif ve korunmaya muhtaç bir şekilde mağdur olarak yansıtıldıkları görülmüştür. “Kocasını tarafından öldürüldü..” “Üzerine içki döküp yakmaya çalışan eşinden boşandı ama kurtulamadı!” “Eski erkek arkadaşı kabusu oldu! 'İnfazımı senin yüzünden yakacağım’” “Kadını döverek bayıltıp, zorla araca bindirip uzaklaşmıştı! Maganda tutuklandı” “İzmir’de eski es dehşeti! Tehdit etti, bacaklarından vurdu”

Tablo 3 (devam). Haber Başlıklarında Kullanılan Temalar ve Açıklamaları

4. Toplumsal Ortamlarda Şiddetin Temsili	Haber başlıklarında genellikle şiddet olaylarının “sokak ortası” gibi toplumsal ortamlarda ve il/ilçe/semtlerde gerçekleştiğine yönelik temsiller dikkat çekmektedir. “Sokak ortasında başından vurulan solist, kurtarılamadı” “Tuzla'da boşanma aşamasındaki eşini zorla eve götürmek istedi” “Esenyurt'ta pusu kurup işe giden eşine kurşun yağdırdı” “Eski eşini cadde ortasında bıçakladı, parkta yakalandı” “Beyoğlu'nda kadın müşterisini döven taksici konuştu: Asıl mağdur olan benim”
5. Şiddetin Hukuki Boyutlarının Temsili	Haber başlıklarında kadına yönelik şiddetle ilgili olayların hukuki sonuçlarının olumlu veya olumsuz bir şekilde belirtildiği tespit edilmiştir. “Kızı öldürülen anne: Şükür adalet varmış” “Sokakta kadını döven suç makinesi tutuklandı” “Kadını döverek bayıltıp, zorla araca bindirip uzaklaşmıştı! Maganda tutuklandı” “Hakim 'indirimsiz ağırlaştırılmış müebbet' dedi! Mutluluktan ağladı” “Eşini bıçaklayıp, intihara kalkışan koca tutuklandı” “Şanlıurfa'da kız arkadaşını öldüren sanığa mahkemeden 'iyi hal' indirimi”

TARTIŞMA

Araştırma sonuçlarına göre gazete haberlerinde şiddete uğrayan kadınların görselinin (56,94) ve isminin (58,33) açık bir şekilde kullanıldığı, çoğunluğun medeni durumunun evli olduğu (26,39) belirlendi. Yaşanılan şiddet olayı ise çoğunlukla ölüm ile sonuçlandığı (34,72) haberlerde belirtilmiştir. Haber içeriğinde şiddete maruz kalan kişilerin görselinin-videosunun ve kimlik bilgilerinin kullanılarak tasvir edilmesi insan haklarının ihlali olarak düşünülebilir (Güneş ve Yıldırım, 2019; Yılmaz ve Ören, 2021). Bu aynı zamanda mağdur olan kadınların yaşam kalitesi, ruh sağlığı ve toplumsal algının üzerinde önemli etkilere sebep olabilir. Aile içi şiddet başta olmak üzere şiddete uğrayan kadınların depresyon, travma sonrası stres bozukluğu, psikoz ve madde kullanımı gibi çeşitli ruhsal sorunlar yaşadığının çalışmalarda bildirilmesi şiddetin kadınların yaşamı üzerine etkileri arasında sayılmaktadır (Schouler-Ocak ve Brandl, 2022). Özellikle partnerleri tarafından şiddete maruz kalan birçok kadın, ailesinin onuru, itibarı ve kendisinin toplum tarafından suçlanma potansiyeliyle ilgili endişeler nedeniyle mağduriyetlerini ve kimliklerini açıklamamayı tercih etmektedir (Al-Modallal, 2023). Gazetelerin aile içi şiddete ilişkin anlatımları, toplumun “hak eden veya hak etmeyen” şeklinde mağduru suçlamasına sebep olabilmekte ve mağduriyeti tekrarlayabilmektedir (Lloyd ve Ramon, 2017). Bu durumun da şiddet mağduru kadınların utanç yaşamasına, damgalanma algısı yaşamalarına ve psikolojik yardım aramamalarına sebep olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır (Murvaritian vd., 2023). Mevcut bulgular şiddet mağduru kadınlara yönelik geliştirilen psikososyal destek müdahalelerinin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Çalışmada kadına yönelik şiddeti uygulayanın çoğunlukla erkek olduğu ve bu erkeklerin eş ya da eski eş/sevgili/nişanlı olduğu belirtilmektedir. Bu bulgu haber başlıklarına yönelik yapılan kelime bulutu görselinde de özellikle “eski” kelimesinin sık kullanılmasıyla da ayrıca desteklenmektedir. Araştırmanın diğer bulguları incelendiğinde ise

kadına yönelik şiddet haberlerinde kadınların en çok fiziksel ve duygusal şiddete maruz kaldıkları tespit edilmiştir. Bulgular incelendiğinde haberlerde kadınların en çok eski partnerleri tarafından, çoğunlukla sokak gibi toplumsal alanlarda fiziksel şiddete maruz kaldıkları anlaşılmaktadır. Ülkemizde yapılan benzer çalışmalarda da belirtildiği gibi sosyal doku içerisindeki cinsiyet eşitsizliği, erkeğin egemen olduğu aile süreçleri ve kadını yok sayan politikaların varlığı medya tarafından şiddetin normalleştirilmesine yönelik haber içeriklerinin oluşturulması ile birlikte şiddet eylemlerini de tetiklediği düşünülmektedir (Karaca vd., 2017; Karabulut vd., 2020). Güneş ve Yıldırım (2019) yaptığı çalışmada kadına yönelik şiddeti uygulayanların en çok erkekler olduğunu ve neden olarak ise kadının boşanmak istemesi olarak belirtilmektedir. Başka bir çalışmada şiddet olayını uygulayan kişinin kadının eşi olduğu ve tartışma sonucu eşini öldürdüğü ifade edilmektedir (Toprak ve Ersoy, 2017). Kadının kendi himayesinde olduğunu düşünen erkek egemen anlayışı içerisinde kadının ayrılmak istemesini yok saymak, çözüm yolu olarak şiddete başvurmak ve kadına zarar vermek gibi düşünce ve davranışlar bu oranların artmasına sebep olabileceği düşünülmektedir. Medyada faillerin ifşa edilmesi ise resmi olmayan yollardan adalet arayışını desteklemenin yanında aynı zamanda şiddet sorununun toplum tarafından tanınması, farkındalık kazanılması ve savunuculuk yapma isteği ile açıklandığı belirtilmektedir (Gueta vd., 2023; Yalcinoz-Ucan ve Eslen-Ziya, 2024). Şiddet faillerinin kimliğinin özellikle sosyal medyada ifşa edilmesi mağdurların hukuki yollara başvurusu ve yaptırımlarla karşı karşıya kalması söz konusu olabildiği gibi bu durumun Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na aykırı olduğu da unutulmamalıdır (Ayuningtyas vd., 2023).

Gazetelerin haber başlıklarına yönelik yapılan incelemede beş ana tema ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan temalara göre ilk olarak sansasyonel, duygusal ve abartılı bir dil kullanımının olduğu anlaşılmıştır. Dehşet, katliam, vahşet gibi ifadeler toplumda korkuya ve güvensizliğe sebep olabilen sansasyonel ve abartılı ifadeler olarak düşünülebilir. Başlıklarda şiddet olayının sokak, cadde, park gibi kamuya açık alanlarda belirtilmesi ise toplumda korkuyu ve güvensizlik algısını artırabileceği unutulmamalıdır. Sansasyonel ifadelerin kullanımı medyanın şiddet olayının magazinsel boyutunu vurgulayarak okuyucunun ilgisini çekmeyi amaçladığını düşündürmektedir (Çakmak Kılıçaslan, 2023). Gazete başlıklarındaki bu abartılı ve sansasyonel dil, bu tür içeriklerin normalleştirilmesine ve mağdurların ikincil mağduriyetine yol açabildiği gibi mağdurlara travmatik deneyimleri yeniden yaşatarak toplum tarafından kınanmayla karşı karşıya bırakabilir (Đokić ve Andelić, 2022).

Haber başlıklarında şiddete uğrayan kadınların mağduriyetinin ve erkeğin gücünün temsil edilmesi ile birlikte kadına yönelik toplumsal rollerin belirtilmesi toplumun cinsiyetçilik algısını etkileme ihtimalini düşündürmektedir. Haber başlıklarında olduğu gibi diğer çalışmalarda da kadınların erkek egemen bakış açısıyla ele alındığı, nesne, cinsel obje ve toplumda yer alan rolleri ile tasvir edildiği dikkat çekmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında erkek, kadına kıyasla üstün bir konumda gösterilmekte; erkek kimliğini güçlü bir figür gibi olumlu anlamlarla yüceltilirken, kadın erkeğin gücü altında daha pasif ve erkeğe bağımlı bir figür olarak temsil edilmektedir. Bu durum, biyolojik farklılıklardan ziyade, toplumsal etkileşim yoluyla inşa edilen, onaylanan ve meşrulaştırılan bir yapıdan kaynaklanmaktadır. Erkek üstünlüğünü temel alan bu yapı, günlük yaşam pratiklerinin bir parçası haline gelerek hem toplumsal hem de kurumsal düzeyde cinsiyete dayalı yapılar ortaya çıkarmakta ve yaşamın her alanında etkisini göstermektedir. Kadının temsili

bağlamında, erkek egemen bakış açısının ürettiği ve toplumsal yapılar içinde meşrulaştırdığı ikincil konum, sürekli yeniden üretilerek bu yapının devamlılığı sağlanmaktadır (Akmeşe ve Deniz, 2015). Sansasyonel başlıklar ile birlikte kadına yüklenen bu toplumsal rollerin haberlerde belirtilmesi toplumsal cinsiyet rollerine yönelik toplumsal algıyı sürdürebilir, sorunun ciddiyetini azaltabilir ve kadına yönelik şiddeti haklı çıkarabilir. Bu durum şiddete uğrayan kadının aynı zamanda toplum tarafından haksız görülebilmesi ihtimali ile birlikte aile ve arkadaşlarından alacağı sosyal desteği de azaltabilir (Đokić ve Anđelić, 2022).

Çalışmada ortaya çıkan diğer tema ise şiddet sonucunun hukuki boyutlarıyla olumlu veya olumsuz bir şekilde tasvir edilmesidir. Şiddeti uygulayan kişiler ile ilgili yapılan incelemede hapis cezası (Cıngı ve Cıngı, 2022; Karaca vd., 2017) ile sonuçlandırıldığı da çalışmada ulaşılan sonuçlardandır. Başlıklarda belirtilen “*tutuklandı, ağırlaştırılmış müebbet, adalet varmış*” gibi söylemler toplumun adalete olan güveni ile ilgili tutumlarını olumlu yönde etkileyebileceğini düşündürürken, “*iyi hal indirimi, serbest*” vb. ifadelerin bu tutumları olumsuz yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Medyada faillere verilen suçların bildirilmesi suç işleme potansiyeli olan kişiler için caydırıcılık etkisi yaratabilir ancak böyle bir durumda cezanın ağırlaştırıcı niteliği ve hızlı yürürlüğe girmesi gibi etkenler de önemli bulunmaktadır. Bu aynı zamanda toplumun güvenlik algısı ve devletin hukuk sistemine yönelik güveni üzerinde de etkili olabilir (Orhan, 2021). Medyada yer alan kadına şiddet ile ilgili haberlere toplumun tepkisi üzerine yürütülen nitel bir çalışmada suçluların ceza almadan ya da hafif cezalarla serbest bırakıldığına dair haberlerin paylaşılması kadar, olayın görünmeyen yüzü olan cezaevindeki suçluların durumunun aktarılması da önemli bulunmuştur (Cıngı ve Cıngı, 2022). Bu tür haberlerin suçun karşılığı olan cezaların net bir şekilde görülmesini sağlayarak toplumu bir nebze rahatlatılabileceği ve devlete ile adalete duyulan güveni yeniden inşa edebileceği düşünülmektedir. Ancak, haber metinlerinde verilen cezalara yeterince yer verilmemesi, cezaların artırılması gerektiği yönündeki taleplerin dikkate alınmaması ve meselenin yalnızca tek bir yönüyle ele alınması dikkat çeken sorunlar arasındadır (Cıngı ve Cıngı, 2022). Bunun dışında medyanın kadına şiddetle mücadele kullanılabilecek bir aplikasyon olarak hizmet veren KADES uygulaması gibi uygulamaları da haber başlıklarında ve içeriklerinde belirtmesi, toplumda farkındalığın artırılması için önemli bir stratejidir. Bu çalışmada ise sadece bir haber başlığında “*Şiddet gördüğünü iddia eden kadın KADES'e basıp otomobilden atladı*” şeklinde bahsedilmiş olup farkındalık geliştirmek için yetersiz bir ifade olarak değerlendirilmiştir. Bu bulgulardan yola çıkarak medyada kadına şiddet sonucunda verilen cezaların belirtilmesi, toplumsal farkındalığın artırılması ve benzer şiddet suçlarının önlenmesi açısından önemli bir araç olabileceği düşünülmektedir. Medya, şiddet mağduru kadınların ikincil mağduriyetini ve toplum ruh sağlığını dikkate alarak haber içeriklerini ve başlıklarını etik sınırlar içerisinde yayınlamalıdır. Ruh sağlığı çalışanları ise koruyucu, önleyici ve tedavi edici müdahaleler ile medyayla iş birliği sağlamalı ve psikososyal stratejiler geliştirmelidir.

Çalışmanın Sınırlılıkları

Çalışmada tek bir gazetenin bir yıllık incelenmesi sınırlılık olmakla birlikte gazetelerin seçiminde en çok okunan gazetenin belirlenmesinde dijital gazete haberlerinin okunma sayısının veya sitelerin tıklanma sayılarının belirlenememesi çalışmanın sınırlılıkları arasında sayılabilir.

SONUÇ

Araştırma sonucuna göre gazete haberlerinde şiddete maruz kalan kadınların ve şiddeti uygulayan kişilerin isimleri ve görselleri gibi tanımlayıcı özelliklerinin verildiği, haberlerde faillerin çoğunlukla ceza aldığı belirtilmiştir ve kadınların en çok fiziksel ve duygusal şiddete maruz kaldıkları belirtilmiştir. Haber başlıklarına yönelik incelemede “eski”, “eşini”, “şiddet”, “sokak” gibi kelimelerin sıklıkla kullanıldığı sonuçlarına ulaşılrken, aynı zamanda beş tema altında analiz edilmiştir. Ulaşılan sonuçlara göre haber başlıklarında sansasyonel, duygusal ve abartılı bir dil kullanımı ile birlikte kadına yönelik toplumsal rollerin belirtildiği, kadının mağduriyetinin ve erkeğin gücünün temsil edildiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Ek olarak haber başlıklarında şiddet olaylarının toplumsal ortamlarda belirtilmesinin yanında hukuki boyutlarının da belirtildiği tespit edilmiştir. Çalışma sonuçlarına göre medyanın kadına şiddet ile ilgili haberlerin yayınlanmasında kadın ruh sağlığı ve toplum ruh sağlığını dikkate alarak etik standartlara göre yayın yapması, kadın hakları savunuculuğu rollerini üstlenmesi, yayın sürecinde ruh sağlığı çalışanları ile iş birliği yapması önerilmektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal Destek Beyanı

Araştırmada herhangi bir kuruluştan finansal destek alınmamıştır.

Yazar Katkıları

Araştırma Fikri/Kavramı: TS, HİB, NG
Araştırmanın tasarımı: TS, HİB, NG
Denetleme/ Danışmanlık: TS, HİB, NG
Veri toplama ve/veya İşleme: TS, HİB
Verilerin analizi ve/veya yorumu: TS, HİB, NG
Literatür taraması: TS, HİB
Makalenin yazımı: TS, HİB
Eleştirel inceleme: TS, HİB, NG
Kaynaklar ve fon sağlama: -

KAYNAKLAR

- Abrahams, N., Mathews, S., Martin, L. J., Lombard, C., & Jewkes, R. (2013). Intimate partner femicide in South Africa in 1999 and 2009. *PLoS Med*, 10(4), e1001412. <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1001412>
- Adams-Prassl, A., Huttunen, K., Nix, E., & Zhang, N. (2024). Violence against women at work. *The Quarterly Journal of Economics*, 139(2), 937-991. <https://doi.org/10.1093/qje/qjad045>
- Akhmedshina, F. (2020). Violence against women: a form of discrimination and human right violations. *Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal*, 1(01), 13-23.

Akmeşe, Z., & Deniz, K. (2015). Kadına yönelik cinsiyetçi söylemin internet haber portallarında yer alma biçimleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 311-326.

Al-Modallal, H. (2023). The Mediating Effect of Psychological Status on Women's Decision to Disclose Partner Violence. *The Family Journal*, 0(0).<https://doi.org/10.1177/10664807231151624>.

Avcı, F., & Güdekli, İ. A. (2018). Toplumsal cinsiyet ve medya ilişkisi: Yazılı basında kadına şiddet ve kadın cinayetleri haberleri üzerine bir analiz. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(2), 475-506.

Ayuningtyas, W. K., Nastiya, T., & Lubis, F. (2023). Mengungkap Identitas Pelaku Pelecehan Seksual di Media Sosial Melanggar UU Perlindungan Data Pribadi?. *As-Syar'i: Jurnal Bimbingan & Konseling Keluarga*, 5(3), 766-772. <https://doi.org/10.47467/as.v5i3.2866>

Barão da Silva, G., Sbaraini Fontes, G., & Marques, F.P.J. (2023). Risks and resilience in the case of brazilian female journalists: How women perceive violence against media professionals and cope with its effects. *Journalism Studies*, 24(7), 956-975. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2022.2150873>

Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Car, V., & Ravbar, B. (2021). Mediated representations of violence against women. *Tripodos*, (50), 131-146. <https://doi.org/10.51698/tripodos.2021.50>

Cıngı, Y., & Cıngı, M. (2022). Medyada yer alan kadına yönelik şiddet ve kadın cinayeti haberlerine toplumun tepkisi üzerine nitel bir araştırma. *Erciyes Akademi*, 36(4), 1813-1840.

Creswell, J. W. (2002). Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative. Upper Saddle River, NJ: Merrill Prentice Hall. Sf: 146-166.

Corbin, J., & Strauss, A. (2008). Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. (3rd ed.) Thousand Oaks: Sage Publications.

Çakmak Kılıçaslan, E. (2023). Türkiye’de kadına yönelik şiddetin iletişimsel boyutunun medya haberlerinde yeralışı. *Türk Dünyası Kadın Araştırmaları dergisi*, 2(1), 36-42.

Dabaghi, N., Amini-Rarani, M., & Nosratabadi, M. (2023). Investigating the relationship between socioeconomic status and domestic violence against women in Isfahan, Iran in 2021: A cross-sectional study. *Health Science Reports*, 6:e1277. <https://doi.org/10.1002/hsr2.1277>

Đokić, A., & Anđelić, A. (2022). Sensationalism as a Model of News Reporting on Violence Against Women—a Case Study of Milena Radulović and Danijela Štajnfelđ. *Media Studies and Applied Ethics*, 3(1), 87-99. <https://doi.org/10.46630/msae.1.2022.06>.

Dursun, Ç. (2010). Kadına Yönelik Şiddet Karşısında Haber Etiđi. *Fe Dergisi*, 19-29.

Gueta, K., Klar-Chalamish, C., & Ullman, S. (2023). The Process of Online Disclosures of Interpersonal Victimization: A Systematic Review. *Trauma, Violence & Abuse*, 15248380231204886. <https://doi.org/10.1177/15248380231204886>.

Güneş, G., & Yıldırım, B. (2019). Cinsiyet temelli bir savaş: Kadın cinayetlerinin medyada temsili üzerine bir değerlendirme. *Journal of Society & Social Work*, 30(3), 936-964. <https://doi.org/10.33417/tsh.622587>

Hearst, M., Pedersen, E., Patil, L., Lee, E., Laskowski, P., & Franconeri, S. (2019). An evaluation of semantically grouped word cloud designs. *IEEE Transactions on Visualization and Computer Graphics*, 26(9), 2748-2761. <https://doi.org/10.1109/TVCG.2019.2904683>.

Karabulut, E., Kahraman, F., Gezgın Yazıcı, H., & Özgür, G. (2020). Günlük gazete haberlerinde kadına yönelik şiddet. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 3(2), 146-152. <https://doi.org/10.38108/ouhcd.728854>

Karaca, S., Barlas, G., Öngün, E., Öz, Y. C., & Korkmaz, G. (2017). Gazetelerde bulunan kadına yönelik şiddet haberlerinin incelenmesi. *Hemşirelik Akademik Araştırma Dergisi*, 3(3), 137-144.

Kılıç, O., & Övür, A. (2019). Transition to digital journalism in Turkey: Habertürk Newspaper Sample. *e-Journal of New Media*, 3(2), 119-126.

KSGM (2016). *Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı (2016-2020) İzleme ve Değerlendirme Toplantısı Birleşik Raporu* <https://aile.gov.tr/uploads/ksgm/uploads/pages/dağıtimda-olan-yayınlar/kadına-yönelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-planı-2016-2020-icin-tiklayınız.pdf> (Erişim Tarihi 21.05.2024)

Lloyd, M., & Ramon, S. (2017). Smoke and Mirrors. *Violence Against Women*, 23, 114 - 139. <https://doi.org/10.1177/1077801216634468>.

Murvartian, L., Matías-García, J., Saavedra-Macías, F., & Crowe, A. (2023). A Systematic Review of Public Stigmatization Toward Women Victims of Intimate Partner Violence in Low- and Middle-Income Countries. *Trauma, Violence & Abuse*, 25(2). <https://doi.org/10.1177/15248380231178756>

Nisan, F., & Tuncel, I. (2020). Kadına yönelik şiddet olgusunun haberlerde sunumu: Emine Bulut örneği. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6 (1), 104-123.

Orhan, U. (2021). Cezaları ağırlaştırmak caydırıcılığı artırır mı?. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 34(156), 63-86.

Pakiş, I., Demir, F., Bektaş, G., Altın, U., & Yıldırım, S. (2017). Sağlık kuruluşuna başvuran hastaların kadına yönelik şiddete yaklaşımlarının değerlendirilmesi. *Acıbadem Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2, 80-84.

Schouler-Ocak, M., & Brandl, E. (2022). The Impact of Violence and Abuse on Mental Health of Women – Current Data. *European Psychiatry*, 65, 37-37. <https://doi.org/10.1192/j.eurpsy.2022.130>

Tatlılıoğlu, K. (2014). Kadına yönelik şiddetle mücadele ulusal eylem planı 2012-2015'in genel bir değerlendirilmesi. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 3, 115-122. <https://doi.org/10.18493/kmusekad.73231>

Tiraj Raporu, 2023. https://www.gazeteler.tv/tiraj_raporu.php Erişim tarihi: 28.12.2023

Toprak, S., & Ersoy, G. (2017). Femicide in Turkey between 2000 and 2010. *PloS one*, 12(8), e0182409.

Umam Noer, K., Chadijah, S., & Rudiatin, E. (2021). There is no trustable data: the state and data accuracy of violence against women in Indonesia. *Heliyon*, 7, e08552. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2021.e08552>

World Health Organization (2021). WHO Violence against women. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women> (Erişim Tarihi 21.05.2024)

Yalcinoz-Ucan, B., & Eslen-Ziya, H. (2024). Online disclosure, a mechanism for seeking informal justice? *Crime, Media, Culture*, 20(1), 20-39. <https://doi.org/10.1177/17416590231153077>

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı). Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Yılmaz, E., & Ören, B. (2021). Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerinin medyada yansımaları. *Atatürk Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 46-53.